

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА БІБЛІОТЕКА УКРАЇНИ
імені В.І. ВЕРНАДСЬКОГО

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

СУСПІЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ І СОЦІАЛЬНІ НАУКИ

галузь знань 02 Культура і мистецтво
спеціальності 029 Інформаційна, бібліотечна та архівна справа
третій (освітньо-науковий) рівень (доктор філософії), вид дисципліни:
обов'язкова

освітня програма Інформаційна, бібліотечна та архівна справа
(назва освітньо-наукової програми)

Форма навчання денна

Навчальний рік 2022/2023

Кількість кредитів ECTS 3/90

Мова викладання, навчання та оцінювання
українська

Форма підсумкового контролю екзамен

Викладачі: доктор наук з соціальних комунікацій, старший науковий співроб.
Половинчак Юлія Миколаївна

Пролонговано: на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__»__ 20__ р.
(підпис, ПІБ, дата)

на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__»__ 20__ р.
(підпис, ПІБ, дата)

на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__»__ 20__ р.
(підпис, ПІБ, дата)

на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__»__ 20__ р.
(підпис, ПІБ, дата)

Київ - 2022

Суспільна інформація і соціальні науки : робоча програма навчальної дисципліни для здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня “Доктор філософії” спеціальності 029 “Інформаційна, бібліотечна та архівна справа” / розроб. Ю.М. Половинчак. Київ: НБУВ, 2022. 29 с.

Розробник:

Половинчак Ю.М. доктор наук з соціальних комунікацій, старший науковий співроб., керівник Національної юридичної бібліотеки НБУВ.

СХВАЛЕНО:

Науково – методичною радою Інституту бібліотекознавства

Протокол № 4 від «13» жовтня 2022 року

Голова науково-
методичної ради

Ольга ВАСИЛЕНКО

ЗАТВЕРДЖЕНО:

Вченою радою Національної бібліотеки України
імені В.І. Вернадського, протокол № 6 «28» жовтня 2022 року

Рецензенти:

Дубровіна Л.А., доктор історичних наук, професор, член-кореспондент Національної академії наук України, генеральний директор Національної бібліотеки України імені В.І. Вернадського;

© Половинчак Ю.М., 2022
© НБУВ, 2022

1. ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

1. Анотація (опис) навчальної дисципліни (у т. ч. міждисциплінарні зв'язки):

Навчальна дисципліна «Суспільна інформація і соціальні науки» передбачена ОНП «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа» зі спеціальності 029 Інформаційна, бібліотечна та архівна справа третього (освітньо-наукового) рівня. Відповідно навчального плану навчальна дисципліна є обов'язковою і вивчається здобувачами вищої освіти на першому курсі, у 2 семестрі. Формою підсумкового контролю є екзамен.

Змістом курсу передбачено вивчення особливостей функціонування (вироблення, трансляції, регулювання, поширення) суспільної інформації в науковому інформаційному просторі; з'ясування специфіки соціокультурних аспектів формування національного інформаційного простору; освоєння специфіки роботи інформаційно-аналітичних структур бібліотек у соціокультурній комунікації.

Навчальна дисципліна «Суспільна інформація і соціальні науки» має міждисциплінарний зв'язок з такими дисциплінами як «Бібліотекознавство та бібліотечна діяльність в інформаційному суспільстві» та «Методологія та методи наукового пізнання», «Аналітичне забезпечення наукової діяльності».

2. Мета дисципліни – формування у здобувачів системних знань про сутність й особливості функціонування наукового інформаційного простору, місця у ньому соціальних наук та ролі суспільної інформації.

3. Завдання :

- засвоєння організаційних засад функціонування наукового інформаційного простору;
- вивчення нормативних і керівних документів, що регламентують наукову діяльність та наукову комунікацію;
- визначення базових категорійних понять, які розкривають теоретичні та практичні аспекти наукових досліджень;
- оволодіння сучасними технологіями пошуку наукової інформації;
- формування навичок презентації результатів наукових досліджень.

4. Компетентності, яких набуває здобувач при вивченні дисципліни відповідно до освітньої програми:

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК2. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК3. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК6. Набуття гнучкого мислення, здатність застосовувати компетентності в широкому діапазоні можливих місць роботи та повсякденному житті.

ЗК7. Комплексно використовувати інформаційні та комунікаційні технології, системний підхід під час проведення наукових досліджень.

ЗК8. Критично сприймати та аналізувати думки та ідеї інших дослідників, шукати власні шляхи розв'язання проблеми, рецензувати наукові публікації та автореферати, здійснювати критичний аналіз власних матеріалів.

ЗК9. Вміння генерувати нові науково-теоретичні та практично спрямовані ідеї (креативність), співвідносити їх із практикою та реальними механізмами впровадження.

ЗК10. Здатність до ефективної комунікації та до представлення складної комплексної інформації у стислій формі усно та письмово, використовуючи інформаційно-комунікаційні технології та відповідні фахові терміни.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК):

СК1. Здатність виконувати оригінальні дослідження, досягати наукових результатів, що створюють нові знання в інформаційній, бібліотечній та архівній справі та дотичних до неї міждисциплінарних напрямках і можуть бути опубліковані в профільних фахових наукових виданнях.

СК4. Здатність ініціювати, розробляти і реалізовувати комплексні інноваційні проекти в інформаційній, бібліотечній та архівній справі та дотичні до неї міждисциплінарні проекти, проявляти лідерство під час їх реалізації.

СК6. Здатність застосовувати широкий спектр цифрових засобів, інструментів, ресурсів і технологій для проведення досліджень в інформаційній, бібліотечній та архівній справі.

СК8. Глибокі знання і розуміння основних процесів в інформаційній, бібліотечній та архівній галузі, формування та функціонування документальної та інформаційної ресурсної бази суспільства, комунікаційних процесів в Україні та світі.

СК9. Здатність аналізувати явища та процеси суспільного життя, з погляду фундаментальних загальнонаукових принципів і знань, визначати особливості інформаційних механізмів їх розвитку, узгоджувати цей аналіз із актуальними завданнями сучасної бібліотечної, архівної та документної сфери суспільства, інформаційного забезпечення цих процесів, використовувати для цього як теоретичні, так і експериментальні методи в галузі інформаційних, соціокомунікаційних наук, книгознавства, бібліотекознавства, бібліографознавства, документознавства та архівознавства.

СК12. Вміти розробляти теоретичні й методологічні основи ефективного функціонування інформаційної, бібліотечної та архівної галузей в Україні, використовувати сучасні інформаційні технології для моделювання та

прогнозування розвитку соціально-комунікаційних процесів та інформаційних систем.

5. Програмні результати навчання:

ПРН1. Створювати передові концептуальні та методологічні знання, планувати і виконувати наукові та прикладні дослідження, реалізовувати інновації з інформаційної, бібліотечної та архівної справи і на межі галузей знань, а також формувати дослідницькі навички, достатні для проведення наукових і прикладних досліджень на рівні сучасних світових досягнень з відповідного напрямку.

ПРН3. Вільно презентувати й обговорювати з фахівцями і нефахівцями результати досліджень, наукові та прикладні проблеми інформаційної, бібліотечної та архівної справи державною й іноземною мовами, кваліфіковано відображати результати досліджень у наукових публікаціях у фахових наукових виданнях.

ПРН4. Розробляти та досліджувати моделі інформаційних та документних систем, ефективно використовувати їх для отримання нових знань та/або створення інноваційних продуктів в інформаційній, бібліотечній та архівній справі.

ПРН5. Планувати і виконувати емпіричні та теоретичні дослідження з інформаційної, бібліотечної та архівної справи й дотичних міждисциплінарних напрямів з використанням сучасних інструментів та методик.

ПРН6. Розробляти і реалізовувати проекти із вдосконалення процесів створення, розповсюдження, аналітико-синтетичного опрацювання, акумуляції, зберігання та організації використання документованої інформації.

ПРН7. Застосовувати сучасні інструменти і технології пошуку, опрацювання та аналізу інформації, зокрема, статистичні методи аналізу даних великого обсягу та/або складної структури, технології роботи з відкритими даними, базами даних та інформаційних систем.

ПРН8. Розробляти та реалізовувати проекти, включаючи власні дослідження, що дають можливість переосмислити наявне та створити нове цілісне знання та/або професійну практику щодо розв'язання значущих проблем в інформаційній, бібліотечній та архівній справі з дотриманням норм академічної та професійної етики і врахуванням соціальних, економічних та правових аспектів.

ПРН18. *Вміння та навички* генерувати власні ідеї та приймати обґрунтовані рішення.

ПРН23. *Вміння та навички* проводити критичний аналіз різних інформаційних джерел, конкретних освітніх, наукових та професійних текстів в інформаційній та бібліотечній сфері.

6. Програма навчальної дисципліни складається з трьох модулів:

1. Суспільна інформація в науковому інформаційному просторі.
2. Соціокультурні аспекти формування національного інформаційного простору.
3. Інформаційно-аналітичні структури у соціокультурній комунікації.

2. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ (для денної форми навчання)

№ з/п	Назва розділу і теми	кількість годин						
		денна форма						
		усього	у тому числі					
л	с		п	лаб	інд	м.к	с.р.	
МОДУЛЬ 1. СУСПІЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ В НАУКОВОМУ ІНФОРМАЦІЙНОМУ ПРОСТОРІ								
1.1.	Суспільна інформація і соціальні науки як наукова та навчальна дисципліна	6	2					4
1.2.	Комунікаційні аспекти дослідження суспільної інформації і соціальних наук: теоретико-методологічна та законодавча база	8	2					6
1.3.	Національний інформаційний простір, інформаційний комплекс та інформаційний суверенітет	8	2					6
1.4.	Сучасні характеристики наукового інформаційного простору як соціокультурного явища	6	2					4
	Модульний контроль	2					2	
	Разом за модуль 1	30	8				2	20
МОДУЛЬ 2. СОЦІОКУЛЬТУРНІ АСПЕКТИ ФОРМУВАННЯ НАЦІОНАЛЬНОГО ІНФОРМАЦІЙНОГО ПРОСТОРУ								
2.1.	Організація науково-інформаційної діяльності в національному інформаційному просторі України	6	2					4
2.2.	Бібліотека як суб'єкт соціальних інформаційних комунікацій сучасності	8	2					6
2.3.	Цифрові бібліотечно-інформаційні ресурси у розбудові наукового сегменту національного інформаційного простору	8	2					6
2.4.	Крос-культурна комунікація та інформація: канали, інституції, ресурси	6	2					4
	Модульний контроль	2					2	
	Разом за 2 модуль	30	8				2	20
МОДУЛЬ 3. ІНФОРМАЦІЙНО-АНАЛІТИЧНІ СТРУКТУРИ У СОЦІОКУЛЬТУРНІЙ КОМУНІКАЦІЇ								
3.1.	Суспільна інформація у політико-громадянських взаємодіях	6	2					4
3.2.	Інформаційно-аналітичні структури бібліотек як елемент системи соціальних комунікацій	8	2					6
3.3.	Науково-інформаційні ресурси у структурі політичної комунікації	8	2					6
3.4.	Методологія підготовки науково-інформаційних ресурсів соціокультурного спектру	6	2					4
	Модульний контроль	2					2	
	Разом за 3 модуль	30	8				2	20
	Разом із дисципліни	90	24				6	60

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

МОДУЛЬ 1. СУСПІЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ В НАУКОВОМУ ІНФОРМАЦІЙНОМУ ПРОСТОРИ

ТЕМА 1.1. Суспільна інформація і соціальні науки як наукова та навчальна дисципліна

Анотація до лекції 1.1.

Предмет, структура, актуальність навчальної дисципліни «Суспільна інформація і соціальні науки», її значення для наукового та професійного розвитку бібліотечного фахівця. Мета, завдання, зміст та місце в системі фахових дисциплін. Очікувані загальні та спеціальні (фахові) компетентності. Програмні результати навчання.

Змістові модулі, тематичний план лекційних занять та самостійної роботи. Методика оцінювання навчальної роботи.

План

1. Предмет, структура, актуальність навчальної дисципліни «Суспільна інформація і соціальні науки», її значення в професійній підготовці фахівців та місце в системі фахових дисциплін.

2. Мета та основні завдання навчальної дисципліни.

3. Тематичний план, специфіка різних видів навчальних завдань та методика оцінювання робіт.

4. Навчальний матеріал курсу для формування компетентностей.

Завдання для самостійної роботи до теми 1.1.

Практичні завдання

1. Опрацювати конспект лекційного заняття.

2. Ознайомитись із рекомендованою літературою.

3. Дати відповідь на питання:

– *Обґрунтуйте самостійно актуальність навчальної дисципліни «Організаційні засади підготовки і впровадження дослідницького проєкту та засади академічної доброчесності».*

Література: [4, 9, 11, 23]

ТЕМА 1.2. Комунікаційні аспекти дослідження суспільної інформації і соціальних наук: теоретико-методологічна та законодавча база

Анотація до лекції 1.2.

Інформація та знання, їх роль в інформаційну добу. Поняття суспільної інформації: основні підходи до трактування.

Методологія наукового пізнання: методи емпіричного та методи теоретичного дослідження, загальні методи і загальнонаукові методи.

Суспільна інформація та соціальні комунікації у національному законодавстві.

План

1. Сучасні наукові підходи до вивчення суспільної інформації.
2. Сучасне теоретичне осмислення комунікаційних аспектів досліджень в соціальних науках.
3. Методологія досліджень соціальних комунікацій.
4. Основні законодавчі акти, що регулюють науково-інформаційну діяльність та процеси в Україні

Завдання для самостійної роботи до теми 1.2.

Практичні завдання

1. Опрацювати конспект лекційного заняття.
2. Ознайомитись із рекомендованою літературою.
3. Дати відповіді на питання:

Визначте основні наукові підходи до наукового осмислення суспільної інформації

Складіть блок-схему, яка б узагальнювала методологію досліджень соціальних комунікацій

Складіть тезаурус понять і термінів, що стосуються суспільної інформації у національному законодавстві

Література: [1, 2, 3, 4, 5, 11, 14]

ТЕМА 1.3. Національний інформаційний простір, інформаційний комплекс та інформаційний суверенітет

Анотація до лекції 1.3.

Поняття, структура, характеристики інформаційного простору як соціокультурного явища та об'єкту наукових досліджень. Національний інформаційний простір в глобалізованому світі: проблематичність окреслення в технологічному, правовому та смислово-вимірному. Інформаційна інфраструктура та її наповнення. Проблеми формування, збереження, представлення національного інформаційного комплексу. Поняття інформаційного суверенітету та специфіка його реалізації: науковий, соціокультурний, безпековий вимір.

План

1. Інформаційний простір: поняття, структура, характеристики
2. Національний інформаційний простір: специфіка окреслення, дослідження та захисту.
3. Поняття інформаційного суверенітету та специфіка його реалізації.

Завдання для самостійної роботи до теми 1.3.

Практичні завдання

1. Опрацювати конспект лекційного заняття.
2. Ознайомитись із рекомендованою літературою, підібрати додаткову літературу з теми.
3. Дати відповіді на питання:
 - У чому полягає проблематичність реалізації національного інформаційного суверенітету в інформаційну епоху?
 - Складіть блок-схему, яка б узагальнювала структуру національного інформаційного комплексу
 - Визначте місце соціальних наук у національному інформаційному комплексі на сучасному етапі розвитку.

Література: [1, 3, 4, 13, 17, 22, 30]

ТЕМА 1.4. Сучасні характеристики наукового інформаційного простору як соціокультурного явища

Анотація до лекції 1.4.

Науковий інформаційний простір: структура та характеристики. Ресурси науково-технічної інформації. Методи роботи з науковою інформацією.

Поняття наукової школи. Форми, види та засоби наукової комунікації. Методи оприлюднення наукових результатів

План

1. Поняття наукового інформаційного простору.
2. Ресурси науково-технічної інформації.
3. Форми, види та засоби наукової комунікації.

Завдання для самостійної роботи до теми 1.4.

Практичні завдання

1. Опрацювати конспект лекційного заняття.
2. Ознайомитись із рекомендованою літературою, підібрати додаткову літературу з теми.
3. Дати відповіді на питання:

- *Визначте основні джерела наукової інформації.*
- *Охарактеризуйте основні наукові школи в галузі бібліотекознавства*

Література: [4, 9, 16, 21]

МОДУЛЬ 1. СУСПІЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ В НАУКОВОМУ ІНФОРМАЦІЙНОМУ ПРОСТОРИ

ТЕМА 1.1. Суспільна інформація і соціальні науки як наукова та навчальна дисципліна

Анотація до лекції 1.1.

Предмет, структура, актуальність навчальної дисципліни «Суспільна інформація і соціальні науки», її значення для наукового та професійного розвитку бібліотечного фахівця. Мета, завдання, зміст та місце в системі фахових дисциплін. Очікувані загальні та спеціальні (фахові) компетентності. Програмні результати навчання.

Змістові модулі, тематичний план лекційних занять та самостійної роботи. Методика оцінювання навчальної роботи.

План

1. Предмет, структура, актуальність навчальної дисципліни «Суспільна інформація і соціальні науки», її значення в професійній підготовці фахівців та місце в системі фахових дисциплін.
2. Мета та основні завдання навчальної дисципліни.
3. Тематичний план, специфіка різних видів навчальних завдань та методика оцінювання робіт.
4. Навчальний матеріал курсу для формування компетентностей.

Завдання для самостійної роботи до теми 1.1.

Практичні завдання

4. Опрацювати конспект лекційного заняття.
5. Ознайомитись із рекомендованою літературою.
6. *Дати відповідь на питання:*
 - *Обґрунтуйте самостійно актуальність навчальної дисципліни «Організаційні засади підготовки і впровадження дослідницького проєкту та засади академічної доброчесності».*

Література: [4, 9, 11, 23]

ТЕМА 1.2. Комунікаційні аспекти дослідження суспільної інформації і соціальних наук: теоретико-методологічна та законодавча база

Анотація до лекції 1.2.

Інформація та знання, їх роль в інформаційну добу. Поняття суспільної інформації: основні підходи до трактування.

Методологія наукового пізнання: методи емпіричного та методи теоретичного дослідження, загальні методи і загальнонаукові методи.

Суспільна інформація та соціальні комунікації у національному законодавстві.

План

5. Сучасні наукові підходи до вивчення суспільної інформації.
6. Сучасне теоретичне осмислення комунікаційних аспектів досліджень в соціальних науках.
7. Методологія досліджень соціальних комунікацій.
8. Основні законодавчі акти, що регулюють науково-інформаційну діяльність та процеси в Україні

Завдання для самостійної роботи до теми 1.2.

Практичні завдання

4. Опрацювати конспект лекційного заняття.
5. Ознайомитись із рекомендованою літературою.
6. Дати відповіді на питання:
Визначте основні наукові підходи до наукового осмислення суспільної інформації
Складіть блок-схему, яка б узагальнювала методологію досліджень соціальних комунікацій
Складіть тезаурус понять і термінів, що стосуються суспільної інформації у національному законодавстві

Література: [1, 2, 3, 4, 5, 11, 14]

ТЕМА 1.3. Національний інформаційний простір, інформаційний комплекс та інформаційний суверенітет

Анотація до лекції 1.3.

Поняття, структура, характеристики інформаційного простору як соціокультурного явища та об'єкту наукових досліджень. Національний інформаційний простір в глобалізованому світі: проблематичність окреслення в технологічному, правовому та смислового вимірі. Інформаційна інфраструктура та її наповнення. Проблеми формування, збереження, представлення національного інформаційного комплексу.

Поняття інформаційного суверенітету та специфіка його реалізації: науковий, соціокультурний, безпековий вимір.

План

4. Інформаційний простір: поняття, структура, характеристики
5. Національний інформаційний простір: специфіка окреслення, дослідження та захисту.
6. Поняття інформаційного суверенітету та специфіка його реалізації.

Завдання для самостійної роботи до теми 1.3.

Практичні завдання

4. Опрацювати конспект лекційного заняття.
5. Ознайомитись із рекомендованою літературою, підібрати додаткову літературу з теми.
6. Дати відповіді на питання:
 - У чому полягає проблематичність реалізації національного інформаційного суверенітету в інформаційну епоху?
 - Складіть блок-схему, яка б узагальнювала структуру національного інформаційного комплексу
 - Визначте місце соціальних наук у національному інформаційному комплексі на сучасному етапі розвитку.

Література: [1, 3, 4, 13, 17, 22, 30]

ТЕМА 1.4. Сучасні характеристики наукового інформаційного простору як соціокультурного явища

Анотація до лекції 1.4.

Науковий інформаційний простір: структура та характеристики. Ресурси науково-технічної інформації. Методи роботи з науковою інформацією.

Поняття наукової школи. Форми, види та засоби наукової комунікації. Методи оприлюднення наукових результатів

План

4. Поняття наукового інформаційного простору.
5. Ресурси науково-технічної інформації.
6. Форми, види та засоби наукової комунікації.

Завдання для самостійної роботи до теми 1.4.

Практичні завдання

4. Опрацювати конспект лекційного заняття.
5. Ознайомитись із рекомендованою літературою, підібрати додаткову літературу з теми.
6. Дати відповіді на питання:
 - *Визначте основні джерела наукової інформації.*
 - *Охарактеризуйте основні наукові школи в галузі бібліотекознавства*

Література: [4, 9, 16, 21]

Наукова інформація. Ресурси науково-технічної інформації, соціальна та наукова комунікація. Наукове джерело, повніцінність, достатність і доствірність джерельної бази. Поняття наукового факту.

Методи пошуку інформації в бібліотеках, архівах, електронних ресурсах мережі Інтернет. Евристика як основний метод пошуку. Аналіз джерел та відбір фактів: теоретичне осмислення, аналіз фактів із проникненням у сутність предметів.

Організація та методи роботи з науковою літературою (історіографія питання або стан дослідження теми). Повнота використання попередніх досліджень, критика або прийняття концепцій, оцінка внеску кожного попереднього дослідника у розробку питання, доведення новизни обраної теми. Коректність посилань на попередні праці, вимоги до посилань на першоджерела та відповідність бібліографічних описів і бібліографічних посилань чинним стандартам.

МОДУЛЬ 2. СОЦІОКУЛЬТУРНІ АСПЕКТИ ФОРМУВАННЯ НАЦІОНАЛЬНОГО ІНФОРМАЦІЙНОГО ПРОСТОРУ

ТЕМА 2.1. Організація науково-інформаційної діяльності в національному інформаційному просторі України

Анотація до лекції 2.1.

Поняття науково-інформаційної діяльності в теоретичних дослідженнях та нормативних документах. Завдання і напрямки науково-інформаційної діяльності.

Законодавче регулювання науково-інформаційної діяльності.

Суб'єкти і об'єкти науково-інформаційної діяльності. Науково-інформаційна продукція та її представлення у національному та глобальному інформаційному просторі.

План

1. Науково-інформаційна діяльність: суть, завдання, регулювання
2. Суб'єкти і об'єкти науково-інформаційної діяльності.

3. Науково-інформаційна продукція: види та способи представлення у інформаційному просторі

Завдання для самостійної роботи до теми 2.1.

Практичні завдання

1. Опрацювати конспект лекційного заняття.
2. Ознайомитись із рекомендованою літературою.
3. *За результатами термінологічного аналізу підготувати тезаурус із теми*
4. *Скласти схему «Види науково-інформаційної продукції»*

Література: [3, 4, 16, 21, 23, 27, 31]

ТЕМА 2.2. Бібліотека як суб'єкт соціальних інформаційних комунікацій сучасності

Анотація до лекції 2.2.

Бібліотека як інтегративний соціальний інститут та суб'єкт соціальних інформаційних комунікацій сучасності. Наукові підходи до вивчення соціального інституту бібліотеки: культурологічний, документний, інформаційний.

Бібліотечні соціальні комунікації: завдання, форми, інформаційні канали. Методологічна основа дослідження функціонування бібліотеки у процесах комунікаційної взаємодії: комплексне використання системного, структурно-функціонального, інституційного,, історичного, компаративістського, синергетичного методів. Конкретно-наукові та спеціальні методи дослідження функціонування бібліотеки у процесах комунікаційної взаємодії.

Соціальнокомунікаційний метод як основа дослідження функціонування бібліотеки у процесах комунікаційної взаємодії.

План

1. Бібліотека як інтегративний соціальний інститут та суб'єкт соціальних інформаційних комунікацій.
2. Бібліотечні соціальні комунікації: завдання, форми, інформаційні канали.
3. Методологічна основа дослідження функціонування бібліотеки у процесах комунікаційної взаємодії

Завдання для самостійної роботи до теми 2.2.

Практичні завдання

1. Опрацювати конспект лекційного заняття.
2. Ознайомитись із рекомендованою літературою.
3. Дати відповіді на питання:
 - *Визначте основні підходи до наукового осмислення бібліотеки як інтегративного соціального інституту та суб'єкта соціальних інформаційних комунікацій*
 - *Складіть блок-схему, яка б узагальнювала методологію досліджень бібліотечних соціальних інформаційних комунікацій*

Література: [2, 5, 23, 26, 28, 32]

ТЕМА 2.3. Цифрові бібліотечно-інформаційні ресурси у розбудові наукового сегменту національного інформаційного простору

Анотація до лекції 2.3.

Цифрова гуманітаристика та бібліотечна діяльність, спрямована на формування бібліотечних науково-інформаційних ресурсів.

Бібліотечна система підтримки наукових досліджень: зарубіжні та національні сервіси. Електронна дослідницька інфраструктура.

Цифрові бібліотечні проекти: типологія, підходи до формування та супроводу цифрових бібліотечних проектів. Роль бібліотечних спеціалістів в реалізації цифрових проектів.

Міжнародний та національний досвід формування та наукового супроводу бібліотечно-інформаційних ресурсів.

План

1. Цифрова гуманітаристика в бібліотечній діяльності.
2. Бібліотечна система підтримки наукових досліджень
3. Цифрові бібліотечні проекти та ресурси – теоретичний та практичний аспекти формування.
4. Міжнародні та національні бібліотечно-інформаційних ресурсів: досвід формування та наукового супроводу.

Завдання для самостійної роботи до теми 2.3.

Практичні завдання

1. Опрацювати конспект лекційного заняття.
2. Ознайомитись із рекомендованою літературою, підібрати додаткову літературу з теми.
3. Дати відповіді на питання:
 - *Що таке цифрова гуманітаристика та як вона співвідноситься із бібліотечною діяльністю*

- Основні типи цифрових бібліотечних проєктів?
- Визначте підходи до формування та супроводу цифрових бібліотечних проєктів.

Література: [20, 25, 26, 29, 32, 33, 35, 36]

ТЕМА 2.4. Крос-культурна комунікація та інформація: канали, інституції, ресурси

Анотація до лекції 2.4.

Поняття інформаційно-культурного простору. Сучасні тенденції розвитку інформаційно-комунікаційного простору культури в Україні.

Міжнародний досвід у регулюванні культурної політики та створенні цифрового фонду документації культурної спадщини

Культурна політика, культурна та крос-культурна комунікація. Інформаційний простір культури у цифрову епоху: інформаційне середовище, цифрова культура, цифрові ресурси, інформаційні взаємодії.

План

1. Поняття інформаційно-культурного простору та інформаційно-культурних ресурсів.
2. Регулювання культурної політики: міжнародні та національні підходи
3. Інформаційний простір культури у цифрову епоху
4. Культурна та крос-культурна комунікація

Завдання для самостійної роботи до теми 2.4.

Практичні завдання

1. Опрацювати конспект лекційного заняття.
2. Ознайомитись із рекомендованою літературою, підібрати додаткову літературу з теми.
3. Дати відповіді на питання:
4. Визначте поняття: «інформаційно-культурний простір», «інформаційно-культурний ресурс», «культурна комунікація», «крос-культурна комунікація»;
5. Визначте основні характеристики інформаційного простору культури у цифрову епоху

Література: [6, 13, 19, 20, 21, 28, 30, 34, 35]

МОДУЛЬ 3. ІНФОРМАЦІЙНО-АНАЛІТИЧНІ СТРУКТУРИ У СОЦІОКУЛЬТУРНІЙ КОМУНІКАЦІЇ

ТЕМА 3.1. Суспільна інформація у політико-громадянських взаємодіях

Анотація до лекції 3.1.

Поняття політико-громадянської комунікації та взаємодій, інформаційного супроводу політичних процесів.

Суб'єкти і об'єкти політико-громадянських взаємодій. Специфіка політико-громадянської комунікації: функції, напрями, види. Роль ефективного інформаційного супроводу державної політики в розвитку суспільства і держави.

Політико-громадянська комунікація цифрової доби. Вплив соціальних потрясінь (війна та повоєнна відбудова) на політико-громадянську комунікацію

План

1. Політико-громадянська комунікація: суть, завдання, регулювання
2. Суб'єкти і об'єкти політико-громадянських взаємодій.
3. Інформаційний супровід державної політики та взаємодій громадянського суспільства. «Фабрики думок».
4. Специфіка політико-громадянської комунікації цифрової доби

Завдання для самостійної роботи до теми 3.1.

Практичні завдання

1. Опрацювати конспект лекційного заняття.
2. Ознайомитись із рекомендованою літературою.
3. *За результатами термінологічного аналізу підготувати тезаурус із теми*
4. *Скласти схему «Суб'єкти і об'єкти політико-громадянських взаємодій»*

Література: [13, 18, 28, 34]

ТЕМА 2.2. Інформаційно-аналітичні структури бібліотек як елемент системи соціальних комунікацій

Анотація до лекції 3.2.

Бібліотека у транслюванні світоглядно-політичних цінностей, знань про політику, навичок політико-громадянських взаємодій, формування політичної культури. Участь бібліотек політико-громадянській комунікації.

Еволюція бібліотеки як суб'єкта політико-громадянських взаємодій. Виникнення та розвиток спеціальних структур бібліотек, орієнтованих на інформаційне забезпечення політико-громадянської комунікації.

Організаційна структура Дослідницької служби Конгресу Бібліотеки Конгресу США, Бюро дослідницької та правової інформації Національної парламентської бібліотеки Японії, інституційних бібліотек ЄС EUROLIB, інформаційно-аналітичних підрозділів Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського.

Завдання та пріоритетні напрями діяльності інформаційно-аналітичних підрозділів бібліотек.

Специфіка діяльності інформаційно-аналітичних підрозділів бібліотек у цифрову добу та в періоди соціальних потрясінь.

План

1. Бібліотека як суб'єкт політико-громадянських взаємодій.
2. Організаційна структура та завдання спеціальних структур бібліотек, у забезпеченні політико-громадянської комунікації
3. Завдання та пріоритетні напрями діяльності інформаційно-аналітичних підрозділів бібліотек.
4. Специфіка діяльності інформаційно-аналітичних підрозділів бібліотек у цифрову добу

Завдання для самостійної роботи до теми 3.2.

Практичні завдання

4. Опрацювати конспект лекційного заняття.
5. Ознайомитись із рекомендованою літературою.
6. Дати відповіді на питання:
 - *Визначте основні наукові підходи до наукового осмислення бібліотеки суб'єкта політико-громадянських взаємодій*
 - *Складіть блок-схему, яка б узагальнювала завдання та пріоритетні напрями діяльності інформаційно-аналітичних підрозділів бібліотек*

Література: [8, 18, 23, 24, 34]

ТЕМА 3.3. Науково-інформаційні ресурси у структурі політичної комунікації

Анотація до лекції 2.3.

Науково-інформаційні продукти спеціальних структур бібліотек, орієнтованих на інформаційне забезпечення політико-громадянської комунікації.

Науково-інформаційна продукція у забезпеченні управлінських рішень

Інформаційна безпека, інформаційна грамотність та інформаційна культура як об'єкт бібліотечної діяльності.

Правова грамотність та правова культура в діяльності бібліотек. Науково-інформаційні ресурси правової, політичної та державницької традиції.

План

1. Науково-інформаційні продукти бібліотек у політико-правовій комунікації.
2. Науково-інформаційна продукція у забезпеченні управлінських рішень
3. Бібліотечні ресурси, продукти та послуги у забезпеченні функціонування громадянського суспільства
4. Політико-правова грамотність та культура як об'єкт бібліотечної діяльності

Завдання для самостійної роботи до теми 3.3.

Практичні завдання

4. Опрацювати конспект лекційного заняття.
5. Ознайомитись із рекомендованою літературою, підібрати додаткову літературу з теми.
6. Дати відповіді на питання:
 - *Типологія науково-інформаційної продукції у забезпеченні управлінських рішень*
 - *Основні напрямки бібліотечної діяльності у інформаційно-науковому забезпеченні функціонування громадянського суспільства*

Література: [8, 10, 18, 23, 24, 33, 34]

ТЕМА 2.4. Методологія підготовки науково-інформаційних ресурсів соціокультурного спектру

Анотація до лекції 1.4.

Джерельна база досліджень інформаційно-аналітичних структур: науково-монографічна література, матеріали ЗМІ (паперових та електронних), документи суб'єктів політичного процесу, статистичні матеріали, результати досліджень інших інформаційно-аналітичних інституцій; вітчизняні й зарубіжні джерела. Матеріали соціопитувань як результат діяльності інформаційно-аналітичних служб та джерело підготовки інформаційно-аналітичних продуктів.

Технологія підготовки інформаційно-аналітичного продукту. Технології пошуку інформації, її оцінки та опрацювання. Моніторинг економічних, політичних і соціальних процесів у державі, інформаційного

супроводу цих процесів засобами масової інформації (ЗМІ) та їх відображення в соціальних медіа в структурі діяльності інформаційно-аналітичних підрозділів як інструмент зворотного зв'язку в системі управління. Ручний («Google Alert», «Яндекс.Блоги») і автоматичний (IQBuzz, Wobot) моніторинг: переваги і недоліки, етапи і специфіка здійснення. Візуалізація інформації.

Операційно-прикладні методи інформаційно-аналітичної діяльності: методи аналізу ситуації (просте та включене спостереження, вивчення документів і об'єктивних матеріальних джерел, порівняльний аналіз), методи аналізу змісту (контент-аналіз, аналіз подійних даних, когнітивне картування), методи аналізу варіантів поведінки (імітації, ситуаційні аналізи, ділові, штабні та стратегічні ігри).

Методі візуалізації як інструмент аналізу великих обсягів інформаційних даних. Програми і сервіси візуалізації інформації.

Аналітико-прогностичні методи: метод системного аналізу, сценарний метод, метод моделювання, метод Дельфі. Теорія прийняття рішень.

Евристичні методи та їх застосування в інформаційно-аналітичній діяльності. Сутність і групування евристичних методів. Метод мозкового штурму та його модифікації (зворотний, тіньовий, комбінований, візуальний, індивідуальний мозкові штурми, мозковий штурм на дошці та в стилі «соло», брейнрайтінг). Синектичний штурм: перетворення незнайомого в знайоме та знайомого в не знайоме. Методи експертних оцінок. Методи асоціацій та аналогій..

План

5. Поняття інформаційно-культурного простору та інформаційно-культурних ресурсів.
6. Регулювання культурної політики: міжнародні та національні підходи
7. Інформаційний простір культури у цифрову епоху
8. Культурна та крос-культурна комунікація

Завдання для самостійної роботи до теми 1.4.

Практичні завдання

7. Опрацювати конспект лекційного заняття.
8. Ознайомитись із рекомендованою літературою, підібрати додаткову літературу з теми.
9. Дати відповіді на питання:

- *Визначте поняття: «інформаційно-культурний простір», «інформаційно-культурний ресурс», «культурна комунікація», «крос-культурна комунікація»;*
- *Визначте основні характеристики інформаційного простору культури у цифрову епоху*

Література: [13, 19, 20, 21, 28, 30, 34, 35]

МОДУЛЬНИЙ КОНТРОЛЬ № 1

Дати письмову відповідь на питання:

1. Які нормативні документи регулюють функціонування суспільної інформації?
2. Поясніть співвідношення між національним інформаційним простором, інформаційним комплексом та інформаційним суверенітетом
3. Визначте ключові характеристики сучасного наукового інформаційного простору як соціокультурного явища

МОДУЛЬНИЙ КОНТРОЛЬ № 2

Дати письмову відповідь на питання:

1. Охарактеризуйте бібліотеку як суб'єкт соціальних інформаційних комунікацій сучасності
2. Визначте ключові підходи до підготовки цифрових бібліотечно-інформаційних ресурсів як складової наукового сегменту національного інформаційного простору
3. Схарактеризуйте особливості культурної комунікації на сучасному етапі

МОДУЛЬНИЙ КОНТРОЛЬ № 3

Дати письмову відповідь на питання:

1. Обґрунтуйте важливість бібліотечних продуктів і послуг у забезпеченні сучасних політико-громадянських взаємодій
2. Охарактеризуйте інформаційно-аналітичні структури бібліотек як елемент системи соціальних комунікацій
3. Складіть блок-схему, що узагальнювала б методологію підготовки науково-інформаційних ресурсів соціокультурного спектру

4. РОЗПОДІЛ БАЛІВ, ЯКІ ОТРИМУЮТЬ ЗДОБУВАЧІ (за формами контролю)

№ з/п	Назви виду роботи, способи набуття знань	Бали за 1 заняття	Бали за всі заняття (максимальні)	Бали за всі заняття (максимальні)	Бали за всі заняття (максимальні)
			1 модуль	2 модуль	3 модуль
1	Відвідування лекцій та участь в аудиторній роботі (участь у дискусії, обговоренні теми лекції)	1	1x4=4	1x4=4	1x4=4
2	Самостійна робота (написання есе, реферату та інше)	2	2x4=8	2x4=8	2x2=4
3	Модульна контрольна робота	15	15x1=15	15x1=15	15x1=15
4	Усього за модуль		27	27	23
5	Залік		23		
6	Разом з дисципліни		27+27+23+23 = 100 балів		

5. ПИТАННЯ ДО ЕКЗАМЕНА

1. Навчальна дисципліна «Суспільна інформація і соціальні науки», її значення в професійній підготовці фахівців та місце в системі фахових дисциплін.

2. Сучасні наукові підходи до вивчення суспільної інформації та комунікаційних аспектів досліджень в соціальних науках.

3. Методологія досліджень соціальних комунікацій.

4. Методологічна основа дослідження функціонування бібліотеки у процесах комунікаційної взаємодії

5. Основні законодавчі акти, що регулюють науково-інформаційну діяльність та процеси в Україні

6. Інформаційний простір: поняття, структура, характеристики. Національний інформаційний простір: специфіка окреслення, дослідження та захисту.

7. Поняття інформаційного суверенітету та специфіка його реалізації.

8. Поняття наукового інформаційного простору. Ресурси науково-технічної інформації.

10. Наукова комунікація: форми, види та засоби.

11. Науково-інформаційна діяльність: суть, завдання, регулювання

12. Науково-інформаційна продукція: види та способи представлення у інформаційному просторі
13. Бібліотека як інтегративний соціальний інститут та суб'єкт соціальних інформаційних комунікацій.
14. Цифрова гуманітаристика в бібліотечній діяльності.
15. Бібліотечна система підтримки наукових досліджень
16. Цифрові бібліотечні проекти та ресурси – теоретичний та практичний аспекти формування.
17. Міжнародні та національні бібліотечно-інформаційних ресурси: досвід формування та наукового супроводу.
18. Поняття інформаційно-культурного простору та інформаційно-культурних ресурсів.
20. Інформаційний простір культури у цифрову епоху. Культурна та крос-культурна комунікація
21. Політико-громадянська комунікація: суть, завдання, регулювання
22. Інформаційний супровід державної політики та взаємодій громадянського суспільства
23. Бібліотека як суб'єкт політико-громадянських взаємодій.
24. Організаційна структура та завдання спеціальних структур бібліотек, у забезпеченні політико-громадянської комунікації
25. Завдання та пріоритетні напрями діяльності інформаційно-аналітичних підрозділів бібліотек.
26. Специфіка діяльності інформаційно-аналітичних підрозділів бібліотек у цифрову добу
27. Науково-інформаційні продукти бібліотек у політико-правовій комунікації та забезпеченні управлінських рішень
28. Бібліотечні ресурси, продукти та послуги у забезпеченні функціонування громадянського суспільства
29. Політико-правова грамотність та культура як об'єкт бібліотечної діяльності
30. Джерельна база та технологія підготовки науково-інформаційних ресурсів.

6. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ СТУДЕНТА

Відповідь студента оцінюється на:

- **Оцінку А (90-100)** – якщо повно та глибоко, розгорнуто, правильно та обґрунтовано викладено матеріал:
 1. студент виявляє глибокі знання усієї програми навчальної дисципліни;
 2. відображає чітко знання термінів, правильно формулює відповідь, робить власні висновки та узагальнення;

3. застосовує теоретичні знання на практиці, робить власні висновки та узагальнення;
4. володіє навичками івент-аналізу масових та елітарних практик;
5. розуміє можливості сучасних наукових методів та володіє цими методами на рівні, необхідному для вирішення практичних завдань, що постають при виконанні професійних обов'язків.

➤ **Оцінку В (82-89)** – якщо правильно та обґрунтовано викладено матеріал:

1. студент виявляє знання усієї програми навчальної дисципліни;
2. відображає чітко знання термінів, правильно формулює відповідь, робить певні узагальнення;
3. але відповідь не містить усіх необхідних відомостей про предмет запитання;
4. наявні незначні неточності у виконанні практичних завдань.

➤ **Оцінку С (74-81)** – якщо правильно викладено матеріал:

1. відображає знання термінів, логічно формулює відповідь, але наявні незначні недоліки у розкритті змісту понять, категорій, закономірностей, нечіткі їхні характеристики;
2. наявні неточності у виконанні практичних завдань.

➤ **Оцінку D (64-73)** – якщо відповідь студента є поверхневою, недостатньо аргументованою:

1. є неповною, не містить усіх необхідних відомостей про предмет запитання;
2. є не зовсім правильною: наявні недоліки у розкритті змісту понять, категорій, закономірностей, нечіткі їх характеристики;
3. свідчить про наявність прогалин у знаннях, зокрема не засвідчує повною мірою знання основних понять, концепцій, категорій;
4. не містить посилань на літературу;
5. викладена з порушенням логіки подання матеріалу;
6. містить багато граматичних, грубих стилістичних помилок та виправлень.

➤ **Оцінку E (60-63)** – якщо відповідь студента є поверхневою:

1. свідчить про наявність прогалин у знаннях, зокрема не засвідчує повною мірою знання основних понять, концепцій, категорій;
2. викладена з порушенням логіки подання матеріалу.

➤ **Оцінку FX (35-59)** – якщо студент не відповів на поставлене питання або відповідь є неправильною:

1. не розкриває сутності питання, або ж допущено грубі змістовні помилки, які свідчать про відсутність відповідних знань у студента чи їх безсистемність та поверховість;
 2. не знає основних положень навчальної дисципліни та принципів аналізу ситуацій; не вміє сформулювати власну думку та викласти її.
- **Оцінку F (0-34)** – якщо студент не відвідував заняття, не відпрацював їх, не проявляв бажання пізнавати навчальну дисципліну.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90–100	A	Відмінно	зараховано
82–89	B	Добре	
74–81	C		
64–73	D	Задовільно	
60–63	E		
35–59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	незадовільно з можливістю повторного складання
0–34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

7. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА

Основна література

1. Конституція України. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр>.
2. Про бібліотеки і бібліотечну справу : Закон України від 22 травня 2021. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/32/95-%D0%B2%D1%80#Text>
3. Про інформацію : Закон України від 16 липня 2020. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2657-12#Text>
4. Про наукову і науково-технічну діяльність : Закон України від 18 квітня 2021. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/848-19#Text>
5. Про Національну програму інформатизації : Закон України від 01 грудня 2022. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2807-20#Text>

6. Бистрицький Є., Пролесєв С., Зимовець Р. Комунікація і культура в глобальному світі. Київ, 2020. 416 с.
 7. Бутко М. Системний підхід і моделювання в наукових дослідженнях. Навчальний посібник. К.: Університет «Україна», 2014. 300 с.
 8. Варенко В.М. Інформаційно-аналітична діяльність. Навчальний посібник. К.: Університет «Україна», 2013. 416 с.
 9. Вілкінсон М. Секрети фасилітації. SMART-посібник із результативної роботи в групі. Київ, 2021. 512 с.
 10. Захарова І., Філіпова Л. Основи інформаційно-аналітичної діяльності : навч. посіб. Київ, 2013.
 11. Конверський А. Основи методології та організації наукових досліджень. Київ, 2019. 350 с.
 12. Практичні аспекти інформаційно-аналітичної роботи: навч. посіб.; за заг. ред. С.О. Телешуна. Київ. 2007. 44 с.
 13. **Половинчак Ю. Національний соціокультурний простір: державні стратегії у нормативних документах. Формування цілісного соціокультурного простору України як складова консолідаційних національних стратегій: монографія. Київ, 2021. с.224-242.**
 14. Методологія досліджень соціальних комунікацій : підручник. Львів : ПАІС, 2014. – 280 с.
- Допоміжна
15. Воскобойнікова-Гузєва О. В. Стратегії розвитку бібліотечно-інформаційної сфери України: генезис, концепції, модернізація : монографія. К. : Академперіодика, 2014. С. 264.
 16. Воскобойнікова-Гузєва, О.. Науково-дослідні центри України з проблем бібліотекознавства. Інтегровані комунікації. 2020, №7. <https://doi.org/10.28925/2524-2644.2019.7.11>
 17. Горовий В. Наукова бібліотечна діяльність у контексті забезпечення інформаційного суверенітету. Бібліотечний вісник. 2011. № 1. С. 3-7.
 18. Гранчак Т. Бібліотека в інформаційному супроводі управління суспільними процесами: політико-комунікаційний аспект : монографія. Київ, 2014. 184 с.
 19. Добровольська В. В. Інформаційно-документаційне забезпечення розвитку соціокомунікаційного простору культури в Україні: [монографія]. Київ : НАКККіМ, 2020. 395 с.
 20. Дубровіна Л. А., Лобузїна К. В., Онищенко О. С., Боряк Г. В. Цифрова гуманітаристика та бази даних документальної культурної спадщини в бібліотеках України. Рукописна та книжкова спадщина України. 2020. Вип. 25. С. 290 -309. DOI: 10.15407/rksu.25.290

- 21.Інтеграція України у світове співтовариство в контексті розвитку бібліотечних інформаційних технологій : монографія / О. С. Онищенко та ін. - Київ, 2011. 232 с.
- 22.Інформаційні ресурси. Словник законодавчої та стандартизованої термінології / [уклад.: П. І. Рогова, Я. О. Чепуренко, С. М. Зозуля, І. Г. Лобановська]. К. : Нілан-ЛТД, 2012. 283 с.
- 23.Інформаційно-комунікаційна діяльність наукових бібліотек в умовах розвитку суспільства знань : монографія / Василенко О. М. та ін. Київ, 2017. 410 с.
- 24.Кобелєв О. М. Інформаційна аналітика в структурі бібліотечної діяльності в Україні : моногр. Х. : ХДАК. 2012. 246 с.
- 25.Лобузін К. В. Корпоративна бібліотечна база знань : науково-методичний посібник. Київ, 2016. 103 с. URL: <http://irbis-nbuv.gov.ua/everlib/item/er-0002132>
- 26.Лобузін К. В., Гарагуля С. С., Коновал Л. В., Лобузін І. В. Бібліотека цифрового суспільства в забезпеченні системної підтримки наукових досліджень. Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія. 2020. № 4. С. 5-12. DOI: <https://doi.org/10.32461/2409-9805.4.2020.227040>
- 27.Науково-інформаційна діяльність провідних освітянських бібліотек України : практ. посіб. За ред. Зозулі С. М. 2016. 287 с.
- 28.Половинчак Ю. Сучасне інформаційно-комунікаційне середовище як простір трансформації української національної ідентичності : монографія. Київ, 2017. – 365 с.
- 29.Половинчак Ю., Іванова Н. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського на шляху інтеграції в Єдиний європейський інформаційний простір. Рукописна та книжкова спадщина України: археографічні дослідження унікальних архівних та бібліотечних фондів. 2012. Вип. 15. С. 238–245.
- 30.Половинчак Ю. Бібліотеки в культурних взаємодіях цифрової епохи. Наукові праці Національної бібліотеки України ім. В. І. Вернадського. 2013. Вип. 35. С. 302–317.
- 31.Половинчак Ю., Матвійчук Л. Візуальна аналітика та інфографічна продукція у науково-інформаційній діяльності бібліотек. Наукові праці Національної бібліотеки України ім. В. І. Вернадського. 2013. Вип. 65.
- 32.Толмач М. Цифрова компетентність бібліотечних фахівців як чинник діяльності бібліотек в умовах цифрової трансформації. Український журнал з бібліотекознавства та інформаційних наук. 9. 2022. Р. 57-69.
- 33.Цифрові бібліотечно-інформаційні ресурси у розбудові наукового сегменту національного інформаційного простору : монографія. Київ, 2021. 420 с. URL: <http://irbis-nbuv.gov.ua/everlib/item/er-0004171>

- 34.Формування цілісного соціокультурного простору України як складова консолідаційних національних стратегій : монографія. відп. ред. О. С. Онищенко. Київ: НБУВ, 2022. 224 с.
- 35.Dubrovina L., Ljbuzina K., Onyshchenko O., Boriak H. Digital humanitarian project as a component of digital humanities. Science and Innovation. 2021. Vol. 17. No. 1. pp. 54–63. <https://scinn-eng.org.ua/ojs/index.php/ni/article/view/38>
- 36.Libraries, archives and museums (LAM). Conceptual issues with focus on their convergence. Encyclopedia of Knowledge Organization. URL: <https://www.isko.org/cyclo/lam>